

JAGELLONCI

na českém trůně

Vladislav Jagellonský

- Na český usedl roku **1471**, když zemřel Jiří z Poděbrad
- Jako svého nástupce ho určil Jiří z Poděbrad.
- Jagellonci pocházeli z dnešního Polska
- Vládne v Čechách, zatímco na Moravě, ve Slezsku a Lužici vládne Matyáš Korvín, s kterým měl v počátcích své vlády spory o trůn.

- Po smrti Matyáše Korvína se roku 1490 stává uherským králem.
- Zároveň přebírá vládu i nad Moravou Slezskem a Lužicí.
- Čechy a Uhry se tak dostaly pod vládu jednoho panovníka.

- Matyáš Korvín

Budín (část Budapešti)

Budínský hrad

- Vladislav Jagellonský přesídlil z Prahy do **Budína**.
- Do Čech se vrátil pouze třikrát.

- Pohled na Budín z roku 1493.

„Král bene“

- Za Vladislavovy vlády klesla moc panovníka.
- Faktickou moc měla ve svých rukou šlechta.
- Šlechta jej prý pojmenovala král „bene“ (dobře), protože tímto slovem prý odpovídal téměř na všechny její požadavky.

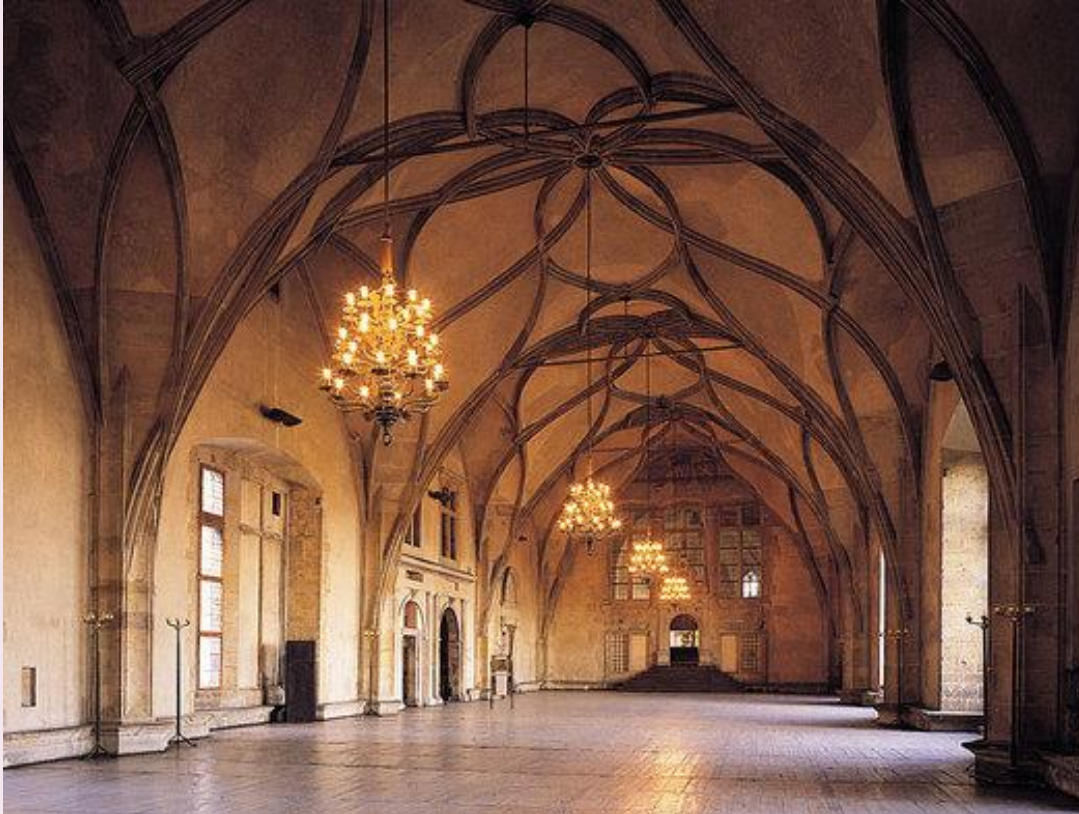
Stavovská monarchie

- Na vládě se podílí **stavy**
- **Panský stav** – vyšší šlechta
- **Rytíři** – nižší šlechta
- **Měšťané** – městský stav
- Roste význam **sněmů**, oslabení role panovníka
- **Zemský sněm** – velké pravomoce, usnesení i bez souhlasu panovníka
- **Zemské desky** – zanesena usnesení sněmu
- **Zemský soud**
- **Zemští úředníci** – nejvyšší púkrabí, kancléř, podkomoří

Pozdní gotika

- Označovaná jako tzv. **vladislavská gotika**
- Na stavbách znak **W**
- Vladislavský sál
- Prašná brána
- chrám sv. Barbory v Kutné Hoře

Vladislavský sál

na Pražském hradě

- volili se zde prezidenti
- dnes slavnostní akce – předávání státních vyznamenání, vystavení korunovačních klenotů, slib prezidenta republiky...

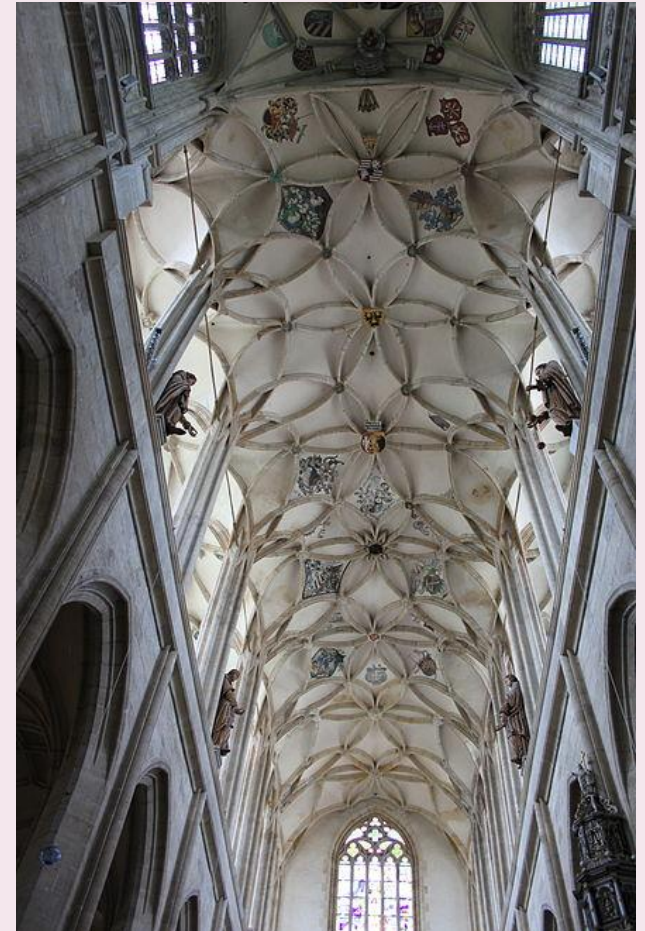
Vladislavský sál - pohled z venku

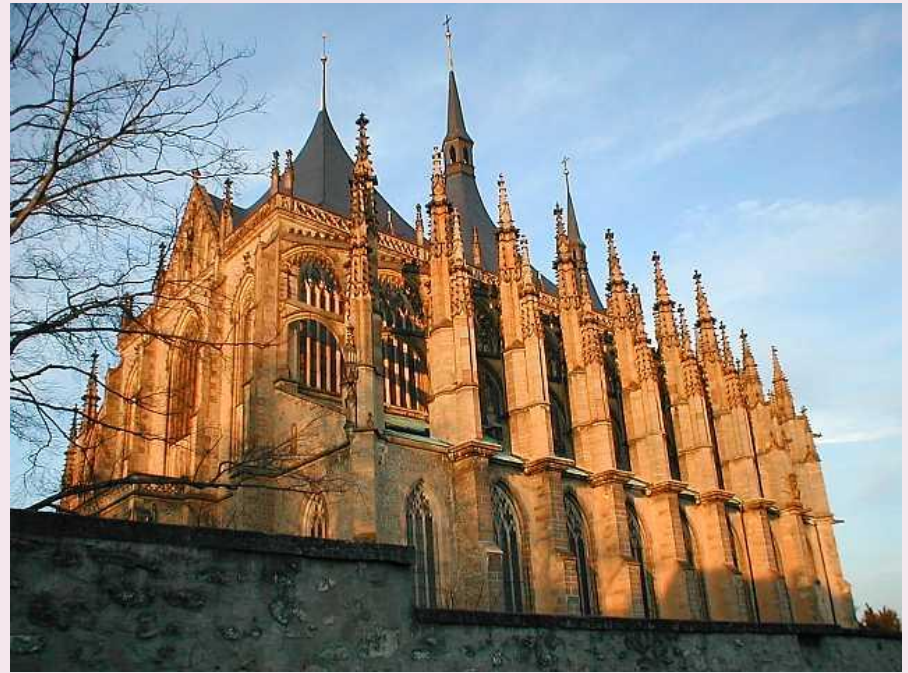

Prašná brána

Chrám sv. Barbory v Kutné hoře

Hrad Švihov

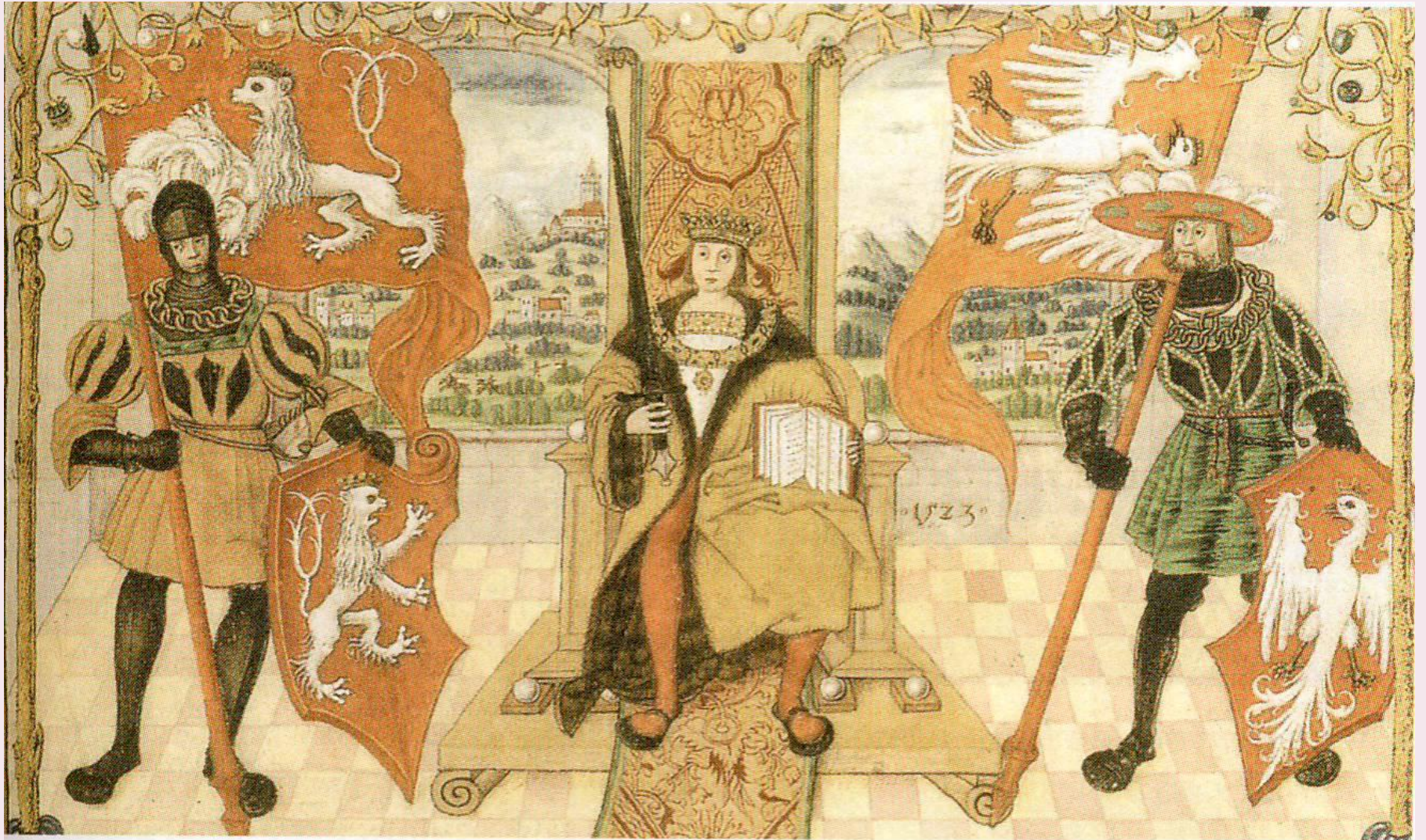
Hrad Blatná

Ludvík Jagellonský

- **1516 – 1526**
- Po smrti Vladislava Jagellonského nastupuje na český trůn **jeho syn Ludvík**
- **Král „Dítě“ – 10 let**

Svatováclavská smlouva

- Byla uzavřena roku 1517 mezi šlechtou a královskými městy.
- Měla ukončit spory, které mezi nimi přetrvávaly.
- (Šlechta nechtěla města v nejvyšší politice, naopak chtěla přístup k podnikání – mají města)
- Šlechtě byla přiznána hospodářská práva (např. vařit pivo), městům bylo potvrzeno právo hlasovat na zemském sněmu.

Bitva u Moháče

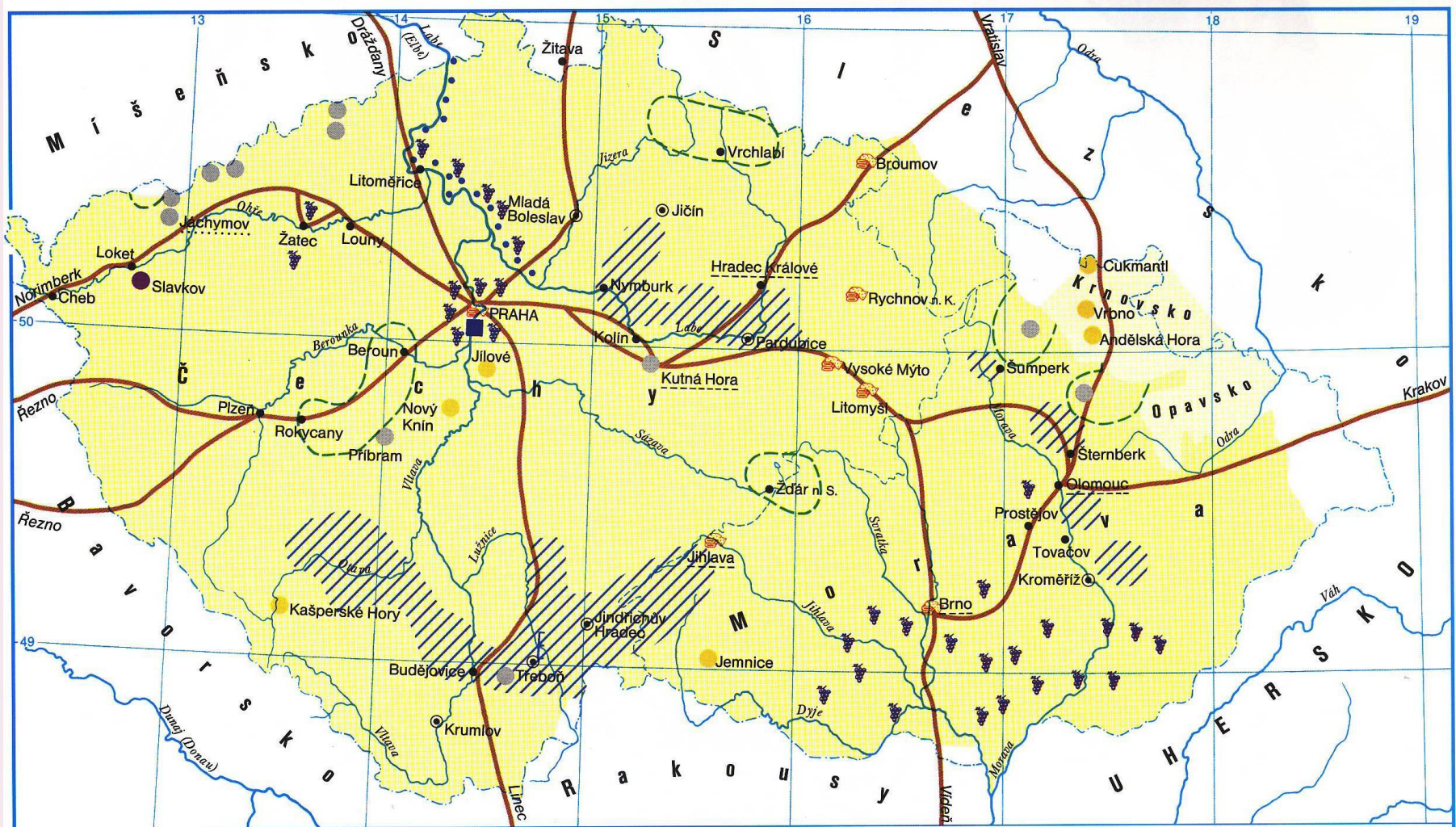
- Během své vlády musel Ludvík čelit tureckému nebezpečí.
- Roku 1526 se pokusil jejich výboje zastavit v bitvě u Moháče.
- Při útěku se Ludvík utopil v bažině.
- Na český trůn se po jeho smrti dostali Habsburkové.

Bitva u Moháče

Památník na místě bitvy u Moháče

	jádro českého státu na přelomu 15. a 16. století		výroba sukna na vývoz		významné obchodní cesty
	hlavní rybníkářské oblasti		hlavní oblasti těžby a zpracování železné rudy		centrum mezinárodního obchodu
	řeky splavné pro lodní dopravu		Významná místa těžby zlata	<u>PRAHA</u>	města s okolo 20 000 obyvateli
	Zlatá stoka zbudovaná Štěpánkem Netolickým v délce 40 km		stříbra	<u>Jáchymov</u>	města s okolo 18 000 obyvateli
	hlavní vinařské oblasti		cinu	<u>Brno</u>	města s 5-10 000 obyvateli
					významná poddanská města

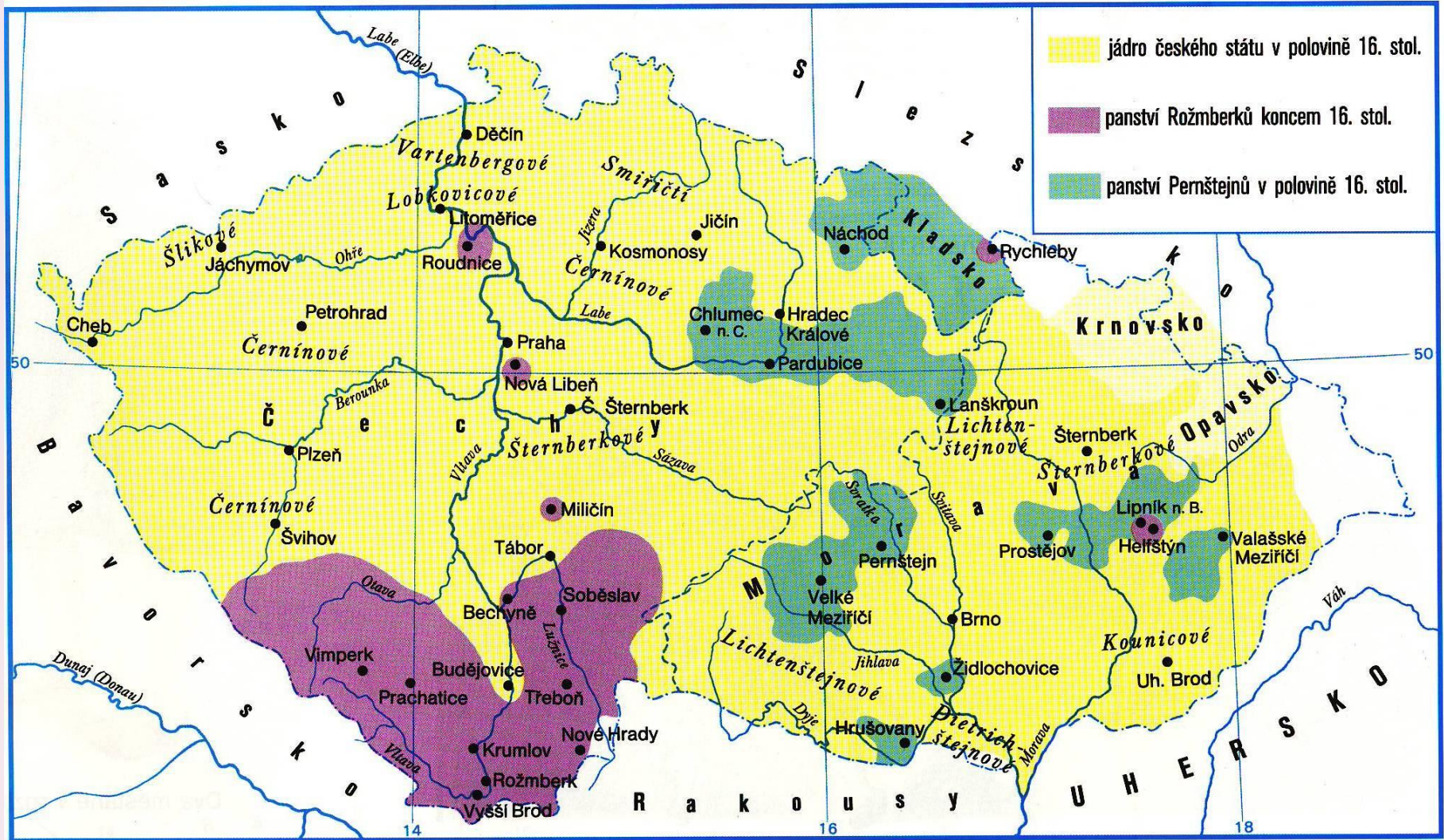
Hospodářství za Jagellonců

- Dochází k oživení hospodářské činnosti po husitských válkách.
- Šlechta se živí podnikáním.
- Rozvíjí se rybníkářství, pivovarnictví, lesnictví, hornictví a obchod.

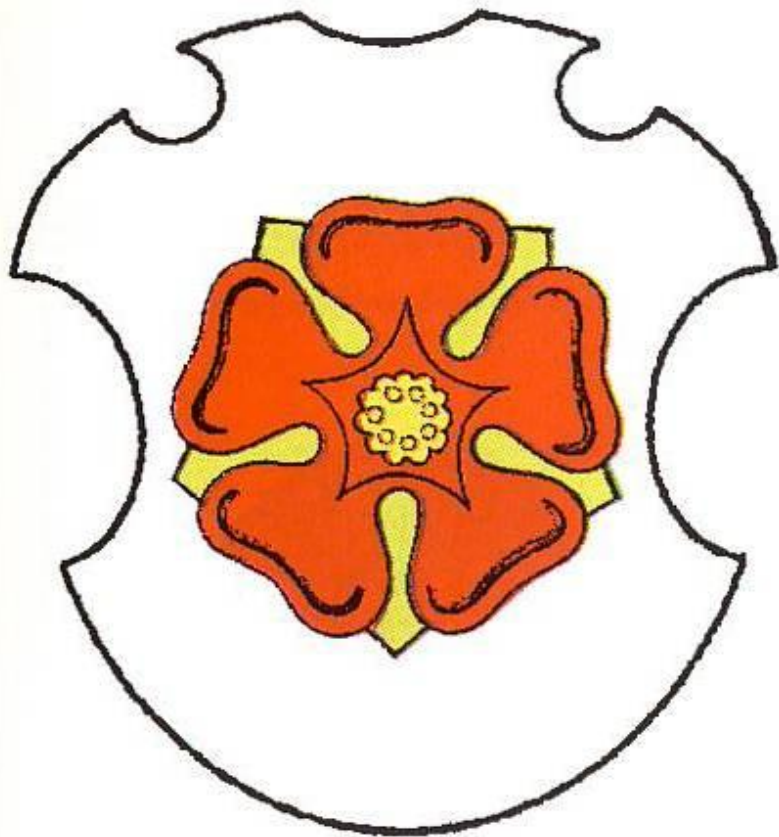
Rybníkářství

- Nové rybníky vznikají nejprve na východě Čech, poté na jihu.
- V jižních Čechách buduje v okolí Třeboně nové rybníky Jakub Krčín z Jelčan a Sedlčan.
- Ten založil i největší rybník v Čechách Rožmberk a rybník Svět.

Panství Rožmberků a Pernštejnů

Významné šlechtické rody

Znak Rožmberků

Znak Pernštejnů

Rybník Rožmberk

Socha Jakuba Krčína u rybníka **Svět**

Těžba stříbra

Jáchymovský
tolar

- Výnosy z těžby v Kutné Hoře již nebyly tak velké, jako v předhusitských dobách.
- Došlo k objevení nových ložisek na **Jáchymovsku**.
- Mincovna v Jáchymově razila stříbrné tolary.